

mr. sc. Davorin Vujčić,
povjesničar umjetnosti, muzejski savjetnik
Muzeji Hrvatskog zagorja – Galerija Antuna Augustinčića,
Klanjec

Kiparski opus Vanje Radauša, doktorska disertacija

Mentor: prof. dr. sc. Ive Šimat Banov

Disertacija je obranjena 15. prosinca 2021.
na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu,
pred povjerenstvom:
izv. prof. dr. sc. Lovorka Magaš Bilandžić
prof. dr. sc. Frano Dulibić
dr. sc. Petar Prelog, znan. savj.

SAŽETAK

Disertacija obrađuje kiparski opus majstora kipara, profesora i akademika Vanje Radauša (Vinkovci, 1906. – Zagreb, 1975.). Temeljena je na istraživanjima literarne, novinske, arhivske i muzejske građe, na razgovorima s Radauševom obitelji, suradnicima, učenicima i suvremeniciima te na terenskim istraživanjima. Metodološki je usredotočena na historiografski i diskurzivni pristup, prateći i preplićući Radaušev život i kiparski opus kojega se analizira i valorizira u kontekstu hrvatske i dijelom europske likovne umjetnosti XX. stoljeća.

Historiografski prikaz prati njegov razvoj od prvih umjetničkih poticaja u Vinkovcima, studija na zagrebačkoj Akademiji likovnih

umjetnosti, analizira njegovu kiparsku karijeru kroz predratne godine, ukazuje na utjecaj Drugog svjetskog rata na njegov opus, opisuje njegovu poslijeratnu kiparsku produkciju i aktivnosti kao profesora na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti, voditelja Majstorske radionice za kiparstvo i akademika. Rad detaljno obrađuje spomeničku plastiku i poslijeratne kiparske cikluse te posljednje, plodne godine Radauševog života i rada. U svakoj od navedenih cjelina donose se nove spoznaje o okolnostima nastanka i sudbini velikog broja njegovih skulptura, kiparskih ciklusa i spomenika, elaborira se njihova recepcija u tadašnjoj likovnoj kritici te dijagnosticira utjecaj povijesnih protagonista, događaja i suvremenika na razvoj i narav njegovog kiparstva. Osobita se pozornost pridaje portretnom i medaljarskom opusu. Uz kiparska djela, obrađuje se Radaušev angažman kao profesora na zagrebačkoj ALU, voditelja Majstorske radionice za kiparstvo i akademika te definira njegova uloga na tadašnjoj likovnoj i društvenoj sceni. Kroz diskurzivnu optiku uočava se Radaušev stilski pluralizam, multimedijски / transmedijски pristup, elaboriraju se karakteristične točke njegove skulpture i elementi evolucije njegove spomeničke plastike. Važna analiza njegova kiparskog opusa dana je kroz socijalno-psihološki, ideološko-politički i nacionalni diskurs. Kroz posebno poglavlje povlače se paralele sa srodnim umjetnicima u prošlosti i suvremenosti, u Hrvatskoj i svijetu. Konstatira se kako njegov kiparski opus, iznimno velik i vrijedan, još uvijek nije adekvatno i cjelovito sagledan i zbrinut. Uz interpretativni dio rada i popratne popise, prvi put su izrađeni najcjelovitiji mogući katalozi skulpture, javne plastike i medalja Vanje Radauša. ✕